

1 Inleiding

Spelling volgens de Woordenlijst Nederlandse Taalunie, 2005

- De basis voor de vervoeging van de werkwoorden is de stam.
- De stam van het werkwoord is het hele werkwoord zonder (e)n.

draai(en) → draai	hang(en) → hang	rijd(en) → rijd	werk(en) → werk

- Soms passen we de spelling van de stam aan.

gaa(n) → ga jij?	lez(en) → ik lees	schrijv(en) → ik schrijf	zitt(en) → ik zit

- Hier volgen de regels voor de vervoeging van de persoonsvorm en het voltooid deelwoord.

1 DE PERSOONSVORM IN DE TEGENWOORDIGE TIJD

- Regelmatig: stam, stam + t, stam + en

	draaien	gaan	lezen	rijden	schrijven	werken	zingen	zitten
ENKELVOUD								
ik/...je?/...jij?	draai	ga	lees	rijd	schrijf	werk	zing	zit
je/jij/u	draait	gaat	leest	rijdt	schrijft	werkt	zingt	zit
hij/ze/zij/het	draait	gaat	leest	rijdt	schrijft	werkt	zingt	zit
MEERVOUD								
we/wij	draaien	gaan	lezen	rijden	schrijven	werken	zingen	zitten
jullie	draaien	gaan	lezen	rijden	schrijven	werken	zingen	zitten
ze/zij	draaien	gaan	lezen	rijden	schrijven	werken	zingen	zitten

- De onregelmatige persoonsvorm in de tegenwoordige tijd

	hebben	zijn	kunnen	willen	mogen	zullen
ENKELVOUD						
ik/...je?/...jij?	heb	ben	kan	wil	mag	zal
je/jij/gij/ge/u	hebt/u heeft	bent	kan/kunt	wilt	mag	zal/zult
hij/ze/zij/het/men	heeft	is	kan	wil	mag	zal
MEERVOUD						
we/wij/jullie/ze/zij	hebben	zijn	kunnen	willen	mogen	zullen

2 DE PERSOONSVORM IN DE VERLEDEN TIJD

- Stam + te/ten als de stam eindigt op een stemloze medeklinker: t, k, s, ch, p ('t kofschip).
- Er staat soms aan het eind van de stam 'ce', of 'x', maar we spreken een s-klank.

faxen	lachen	lassen	racen	surfen	typen	werken	zetten
faxte(n)	lachte(n)	laste(n)	racete(n)	surfte(n)	typte(n)	werkte(n)	zette(n)

- Stam + de/den als de stam eindigt op een medeklinker die niet in 't kofschip zit, of op een klinker.

draaien	duwen	(e-)mailen	leggen	leren	leven	reizen	skiën
draaide(n)	duwde(n)	(e-)mailde(n)	legde(n)	leerde(n)	leefde(n)	reisde(n)	skiede(n)

3 HET VOLTOOID DEELWOORD

- Ge + stam + t als de deze eindigt op een stemloze medeklinker: t, k, s, ch, p ('t kofschip).
- Er staat soms aan het eind van de stam 'ce', of 'x', maar we spreken een s-klank.

gedocht • gefaxt • gelast • geracet • gesurft • getypt • gewerkt • gezet

- Ge + stam + d als deze eindigt op een klinker of een medeklinker die niet in 't kofschip zit.

gedraaid • geduwd • ge(-e-)maild • geleefd • gelegd • geleerd • gereisd • geskied

- De volgende voltooid deelwoorden eindigen op -en.

gebakken • gebraden • gelachen • geladen • gemalen • geraden • gescheiden • gewassen

- Geen 'ge' voor het voltooid deelwoord dat begint met: be, ge, er, her, ont, ver.

beloven → beloofd • herkennen → herkend • ontsnappen → ontsnapt • verhuizen → verhuisd

- Het voltooid deelwoord van scheidbare werkwoorden krijgt 'ge' tussen de twee delen.

aangezet • goedgekeurd • ingehaald • meegedeeld • opgebeld • opgelost • schoongemaakt

- Op de achterzijde bij nr. 4 staan persoonsvormen in de verleden tijd en voltooid deelwoorden van onregelmatige werkwoorden.

4 DE PERSOONSVORMEN IN DE VERLEDEN TIJD EN VOLTOOID DEELWOORDEN VAN ONREGELMATIGE WERKWOORDEN

► In deze lijst staan bekende werkwoorden. Kijk voor andere werkwoorden in je woordenboek.

WERKWOORD	PERSOONSVORM VERLEDEN TIJD		VOLTOOID DEELWOORD
	ENKELVOUD	MEERVOUD	
beginnen	begon	begonnen	begonnen
bidden	bad	baden	gebeden
blijven	bleef	bleven	gebleven
breken	brak	braken	gebroken
brengen	bracht	brachten	gebracht
denken	dacht	dachten	gedacht
doen	deed	deden	gedaan
dragen	droeg	droegen	gedragen
drinken	dronk	dronken	gedronken
eten	at	aten	gegeten
gaan	ging	gingen	gegaan
geven	gaf	gaven	gegeven
grijpen	greep	grepen	gegripen
hangen	hing	hingen	gehangen
hebben	had	hadden	gehad
helpen	hielp	hielpen	geholpen
houden	hield	hielden	gehouden
kiezen	koos	kozen	gekozen
kijken	keek	keken	gekeken
komen	kwam	kwamen	gekomen
kopen	kocht	kochten	gekocht
krijgen	kreeg	kregen	gekregen
kunnen	kon	konden	gekund
laten	liet	lieten	gelaten
lezen	las	lazen	gelezen
liggen	lag	lagen	gelegen
lopen	liep	liepen	gelopen
moeten	moest	moesten	gemoeten
mogen	mocht	mochten	gemogen
nemen	nam	namen	genomen
rijden	reed	reden	gereden
ruiken	rook	roken	geroken
schrijven	schreef	schreven	geschreven
slaan	sloeg	sloegen	geslagen
slapen	sliep	sliepen	geslapen
spreken	sprak	spraken	gesproken
staan	stond	stonden	gestaan
trekken	trok	trokken	getrokken
vallen	viel	vielen	gefallen
vangen	ving	vingen	gevangen
vergeten	vergat	vergaten	vergeten
verliezen	verloor	verloren	verloren
vinden	vond	vonden	gevonden
vliegen	vloog	vlogen	gevlogen
vragen	vroeg	vroegen	gevraagd
weten	wist	wisten	geweten
willen	wilde/wou	wilden	gewild
winnen	won	wonnen	gewonnen
worden	werd	werden	geworden
wijzen	wees	wezen	gewezen
zeggen	zei	zeiden	gezegd
zien	zag	zagen	gezien
zijn	was	waren	geweest
zitten	zat	zaten	gezeten
zoeken	zocht	zochten	gezocht
zullen	zou	zouden	-
zwemmen	zwom	zwommen	gezwommen
zwijgen	zweeg	zwegen	gezwegen